

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Čížkem ve věci

žalobkyně: **D. B.**, narozená X
státní příslušnost Ukrajina
bytem X

zastoupená JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou
sídlem Karlovo náměstí 18, Praha

proti

žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**
sídlem Olšanská 2, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 11. 2021, č. j. CPR-29025-79/ČJ-2021-930310-V241,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 11. 2021, č. j. CPR-29025-79/ČJ-2021-930310-V241, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku na náhradu nákladů řízení částku 9 800 Kč, a to k rukám její zástupkyně JUDr. Ireny Strakové, advokátky.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb.,

soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) podanou dne 2. 12. 2021, domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl její odvolání a potvrdil rozhodnutí Policie České republiky, Odbor cizinecké policie Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, Oddělení pobytových agend, pracoviště Příbram (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 20. 9. 2021, č. j. KRPS-36817-41/ČJ-2021-010034 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým správní orgán I. stupně uložil žalobkyni povinnost opustit území členských států Evropské unie podle § 50a odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 255/2019 Sb. (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Současně podle § 50a odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanovil dobu k vycestování z území členských států Evropské unie do 60 dnů ode dne nabytí právní moci prvostupňového rozhodnutí.

Obsah podání účastníků

2. Žalobkyně uvádí, že na území přicestovala dne 27. 6. 2020, v té době byla v sedmém měsíci těhotenství. Syn D. P. se narodil dne X na území České republiky. Žalobkyně sdílí společnou domácnost s panem Y. P. (otec dítěte), narozeným X, státním příslušníkem Ukrajiny, který na území pobývá na základě trvalého pobytu rodinného příslušníka občana EU. Žalobkyně není manželkou otce dítěte, proto muselo být otcovství určeno souhlasným prohlášením. Rodný list dítěte byl proto vydán až dne X. Celé řízení se rovněž protáhlo z důvodu nouzového stavu, který trval až do 18. 4. 2021. Den před narozením syna podala žalobkyně žádost o dlouhodobé vízum za účelem strpění pobytu na území, která byla zamítnuta. Poté byl žalobkyni vylepen výjezdní příkaz s platností od 18. 1. 2021 do 31. 1. 2021. Dne 8. 2. 2021 byla za nezletilého podána žádost o vydání povolení k trvalému pobytu podle § 88 zákona o pobytu cizinců a současně byla podána žádost o prominutí zmeškání lhůty (zdejší soud projednává v této věci žalobu pod sp. zn. 43 A 73/2021). Dne 15. 2. 2021 se žalobkyně dostavila v doprovodu právního zástupce ke správnímu orgánu I. stupně za účelem řešení pobytové situace. Dne 4. 6. 2021 vydal správní orgán I. stupně první rozhodnutí o povinnosti opustit území, které bylo na základě odvolání žalobkyně zrušeno. Dne 20. 9. 2021 správní orgán I. stupně vydal prvostupňové rozhodnutí.
3. Žalobkyně považuje napadené rozhodnutí za nezákonné. Správní orgány porušily § 2 odst. 1 a 4, § 3 a § 50 odst. 2 a 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění zákona č. 403/2020 Sb. (dále jen „správní řád“) tím, že nezjistily všechny rozhodné skutečnosti a nevycházely tak ze spolehlivě zjištěného stavu věcí. Správní orgány nezohlednily, že nebylo dosud skončeno řízení o vydání povolení k trvalému pobytu pro nezletilého syna. Zdejší soud přiznal žalobě odkladný účinek usnesením ze dne 3. 11. 2021, č. j. 43 A 73/2021-33. Na základě této skutečnosti podala žalobkyně i za svého syna žádost o vydání dlouhodobého víza za účelem strpění, o které (v době podání žaloby) nebylo dosud rozhodnuto.
4. Žalobkyně dále namítá nepřiměřený zásah do práva na soukromý a rodinný život. Správní orgány rovněž nevzaly v úvahu nejlepší zájem dítěte. Syn v předmětné době dosud nepodstoupil všechna základní očkování. Syn byl zároveň v nejrizikovější skupině ohrožené epidemií covid-19. Žalobkyně považuje vycestování na Ukrajinu za nevhodné

rovněž z toho důvodu, že veškerá zdravotnická dokumentace po narození syna je na území České republiky a podstoupení povinné zdravotní péče v raném věku dítěte na Ukrajině by proto bylo problematické a ohrozilo by to zdraví jejího syna. Žalobkyně rovněž apeluje na právo dítěte na péči obou rodičů. Pan Y. P., se kterým žalobkyně a nezletilý syn sdílí společnou domácnost, má stejná práva a povinnosti vyplývající z rodičovské odpovědnosti. Žalobkyně rovněž nesouhlasí s názorem žalovaného, že námitka porušení principu nenavrácení („*non-refoulement*“) je neopodstatněná.

5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhuje její zamítnutí a v podrobnostech odkazuje na obsah napadeného rozhodnutí a správního spisu.

Obsah správního spisu

6. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně se dne 15. 2. 2021 dostavila na pracoviště správního orgánu I. stupně a předložila cestovní doklad s vylepeným výjezdním štítkem vydaným dne 18. 1. 2021 s platností od 3. 12. 2020 do 31. 1. 2021 na dobu 60 dnů. Na základě zjištěných skutečností byla žalobkyně zajištěna. Po provedené lustraci žalobkyně dospěl správní orgán I. stupně k závěru, že žalobkyně od 1. 2. 2021 neměla oprávnění k pobytu na území České republiky. Dne 15. 2. 2021 bylo žalobkyni doručeno oznámení o zahájení správního řízení podle § 46 odst. 1 správního řádu ve věci správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců. V průběhu řízení správní orgán I. stupně překvalifikoval řízení na řízení o povinnosti opustit území členských států Evropské unie, jelikož bylo zjištěno, že žalobkyně má na území přítele s povoleným trvalým pobytem a nezletilého syna. Správní vyhoštění by tedy nepřiměřeně zasáhlo do jejího soukromého a rodinného života. Dne 4. 6. 2021 bylo vydáno první rozhodnutí o uložení povinnosti opustit území členských států Evropské unie, č. j. KRPS-36817-30/ČJ-2021-010034, proti kterému podala žalobkyně odvolání. Toto rozhodnutí žalovaný rozhodnutím ze dne 29. 7. 2021, č. j. CPR-19133-2/ČJ-2021-930310-V241, zrušil a věc vrátil žalovanému k novému projednání.
7. Prvostupňovým rozhodnutím bylo vydáno v pořadí druhé rozhodnutí o uložení povinnosti opustit území členských států Evropské unie. Správní orgán I. stupně v odůvodnění uvedl, že byť byly naplněny i podmínky pro správní vyhoštění, ve světle zjištěných informací během řízení zvolil nejmírnější možnou variantu, a to vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území. Dospěl k závěru, že prvostupňové rozhodnutí nebude znamenat zásadní zásah do soukromého a rodinného života. Žalobkyně na území hodlá pobývat s druhem, občanem Ukrajiny s trvalým pobytem v České republice a nezletilým synem. Všichni ostatní rodinní příslušníci však pobývají na Ukrajině. Vzhledem k tomu, že není ukládáno správní vyhoštění, není žalobkyni ani jejímu synovi odebrána možnost zažádat za splnění podmínek zákona o pobytu cizinců o pobyt na území České republiky. Žalobkyně může na zastupitelském úřadu podat žádost o pobyt v České republice za účelem sloučení rodiny a v případě povolení jí bude umožněno do České republiky opět přicestovat. Dále uvedl, že z Úmluvy o právech dítěte, vyhlášené pod č. 104/1991 Sb. (dále jen „Úmluva o právech dítěte“) nelze dovodit právo žalobkyně na pobyt na území České republiky. Pokud jde o právo nezletilých dětí na zachování jejich rodinných svazků a na péči rodičů, jeho realizace není podmíněna pobytem žalobkyně v České republice. Práva uvedená v Úmluvě o právech dítěte jsou právy dítěte, nikoli

žalobkyně. K vycestování byla stanovena nejdelší možná lhůta, a to vzhledem k věku dítěte žalobkyně, které bude již v době povinnosti opustit území ve věku batolete a bude mít za sebou i všechna potřebná základní očkování.

8. Dne 1. 10. 2021 podala žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí odvolání, ve kterém namítala zejména nedostatečné posouzení přiměřenosti dopadu prvostupňového rozhodnutí do soukromého a rodinného života. Dne 22. 11. 2021 žalovaný napadeným rozhodnutím odvolání zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění uvedl, že žalobkyně má zajištěno ubytování na Ukrajině u svých rodičů a není do budoucna vyloučen její návrat do České republiky. Byť dojde k rozdělení rodiny, nebude tato situace zcela zásadním zásahem do fungování nejbližší rodiny, pokud bude žalobkyně po vycestování aktivní a ihned si požádá o pobytové oprávnění. Žalovaný má tedy za to, že krátkodobé odloučení od vazeb na území ČR neznamena zásadní a trvalý zásah do soukromého a rodinného života žalobkyně. Ohledně zdravotní péče nezletilého syna žalovaný uvedl, že nezletilý je nyní v batolecím věku a má za sebou již aplikaci základních očkování, je plně zdravý a nepotřebuje neustálou zdravotní péči. Současná epidemiologická opatření v souvislosti s nemocí covid-19 také neomezuje cestování osob z území České republiky. Žalovaný uvedl, že žalobkyně si musela být vědoma omezené doby jejího oprávněného pobytu. Narození dítěte nemůže automaticky zlegalizovat její pobyt bez řádného procesu. Ukrajina nadto není natolik vzdálená od České republiky, aby nebylo v možnostech žalobkyně si řádně zlegalizovat pobyt z Ukrajiny. Námitku, že syn nemůže z důvodu podané žádosti o trvalý pobyt z území České republiky vycestovat, žalovaný označil za bezpředmětnou, jelikož bylo řízení o této žádosti zastaveno.

Posouzení žaloby

9. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené.
10. O podané žalobě soud rozhodoval bez nařízení jednání, neboť pro to byly splněny podmínky podle § 76 odst. 1 s. ř. s.
11. Soud s ohledem na aktuální judikaturu správních soudů dospěl k závěru, že žaloba je důvodná v důsledku vojenské agrese Ruské federace vůči Ukrajině, která probíhá od 24. 2. 2022.
12. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 4. 2022, č. j. 10 Azs 47/2022-33, uvedl, že „[p]o vydání rozsudku krajského soudu se významně změnily poměry ve stěžovatelově zemi původu: na Ukrajinu dne 24. 2. 2022 zaútočila vojska Ruské federace a vypukla válka, která zasahuje celé její území. Z Ukrajiny proudí do Evropy milióny uprchlíků. Jde o válečný konflikt dvou států, který nemá v Evropě po roce 1945 obdobu. Tyto skutečnosti jsou v době rozhodování NSS všeobecně známy, avšak neexistovaly v době rozhodnutí krajského soudu. Probíhající ruská invaze na Ukrajinu je přitom notorietou, kterou není třeba dokazovat“ (bod 4). Nejvyšší správní soud k těmto okolnostem výslovně přihlédl navzdory obecně platným zásadám soudního přezkumu, dle nichž soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a že soud přezkoumá napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Tento závěr zdůvodnil povinností České republiky nevystavit žádnou osobu v její jurisdikci újmě, která by spočívala v ohrožení života, vystavení mučení, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání. Nejvyšší správní soud označil změnu poměrů na Ukrajině za natolik

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. N.

závažnou, že vyvolává pochyby o bezpečnosti cizince v případě jeho návratu do země (v odkazovaném případě v důsledku vyhoštění). Obdobné závěry Nejvyšší správní soud učinil také v rozsudcích ze dne 14. 4. 2022, č. j. 5 Azs 212/2020-44, ze dne 8. 4. 2022, č. j. 5 Azs 86/2021-33, ze dne 31. 3. 2020, č. j. 9 Azs 13/2022-32, ze dne 24. 3. 2022, č. j. 1 Azs 36/2022-31, či ze dne 10. 3. 2022, č. j. 10 Azs 537/2021-31.

13. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 5. 5. 2022, č. j. 2 Azs 249/2021-28, učinil tyto závěry i ve vztahu k rozhodnutí o povinnosti opustit území podle § 50a zákona o pobytu cizinců. Uvedl, že „[v]álečný konflikt bezpochyby zakládá existenci nepřekonatelné překážky k rodinnému či soukromému životu v zemi původu ve smyslu čl. 8 Úmluvy. Vzhledem k aktuální situaci na Ukrajině je nutné při rozhodování znovu posoudit dopad uložení povinnosti opustit území České republiky na stěžovatelčin soukromý a rodinný život, a to především s ohledem na fakt, že nemá silné vazby k jiným státům než České republice a Ukrajině, přičemž při návratu na Ukrajinu by byla ohrožena její bezpečnost a život. Válečný konflikt je nutné při vyvažování protichůdných zájmu cizince a státu vždy zohlednit. Je také vhodné zkoumat sociální situaci, do níž by stěžovatelka byla při nucené povinnosti opustit území uvržena. Druhou možností mimo návrat na Ukrajinu je bydlení s dcerami na území České republiky, které stěžovatelku materiálně a finančně podporují. Vzhledem k vlně uprchlíků z Ukrajiny není jasné, zda a za jakých (finančních) podmínek by se stěžovatelce podařilo zajistit si jiné ubytování v jiném státě.“
14. Povinnost přihlédnout k vypuknutí ozbrojeného konfliktu na území Ukrajiny vedla ve všech těchto případech ke zrušení napadených rozsudků i rozhodnutí správních orgánů vydaných ve věcech mezinárodní ochrany, správního vyhoštění a povinnosti opustit území. Shodně reagují na zásadní změnu bezpečnostní situace na Ukrajině též krajské soudy (viz např. rozsudky zdejšího soudu ze dne 27. 4. 2022, č. j. 57 Az 18/2021-30, a ze dne 27. 4. 2022, č. j. 57 Az 19/2021-34, nebo Krajského soudu v Brně ze dne 3. 3. 2022, č. j. 22 Az 27/2021-30, a ze dne 2. 3. 2022, č. j. 41 Az 2/2022-48).
15. Uvedené závěry jsou plně uplatnitelné i v této věci. Soud tak v první řadě konstatuje, že je povinen přihlédnout k výše popsané změně skutkových okolností i bez vznesené námitky a navzdory tomu, že k výše popsanému vývoji došlo až po vydání napadeného rozhodnutí. Tyto nové skutkové okolnosti jsou ve světle výše uvedené judikatury notorií, kterou není nezbytné dokazovat a za tímto účelem nařizovat soudní jednání.
16. S ohledem na tuto zásadní změnu v bezpečnostní situaci na Ukrajině, která nepochybně významně ovlivní posouzení, zda lze vydat rozhodnutí o povinnosti opustit území, soud bez dalšího přistoupil ke zrušení napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje zásadní doplnění. Jak plyne z výše uvedeného, není to v tomto případě důsledek pochybení žalovaného, ale bezprecedentní změny situace v zemi původu po vydání napadeného rozhodnutí. Podle § 78 odst. 4 s. ř. s. soud současně žalovanému vrátil věc k dalšímu řízení. Správní orgán, vázán právním názorem v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.), tedy znovu posoudí přiměřenost uložené povinnosti opustit území České republiky s ohledem na aktuální situaci na Ukrajině a rodinné vazby žalobkyně.
17. Vzhledem k vadě řízení, ke které bylo nutno přihlédnout z úřední povinnosti, by bylo předčasné zabývat se posouzením důvodnosti ostatních uplatněných žalobních bodů, a zavazovat tak žalovaného závazným právním názorem za situace, kdy je třeba znovu komplexně, i s přihlédnutím k nově nastalým skutečnostem, zhodnotit přiměřenost

opatření spočívajícího v uložení povinnosti opustit území České republiky.

18. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný neměl ve věci úspěch, tudíž mu nenáleží právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyni, která byla v řízení zcela úspěšná, soud přiznal náhradu v celkové výši 9 800 Kč. Tato částka se skládá ze zaplaceného soudního poplatku za žalobu ve výši 3 000 Kč a nákladů zastoupení ve výši 6 800 Kč, které tvoří odměna za dva úkony právní služby ve výši 3 100 Kč [převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby podle § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d), a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)], a dvou paušálních náhrad hotových výdajů ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Zástupkyně žalobkyně nedoložila, že je plátcem daně z přidané hodnoty, a ani soudu tuto skutečnost z veřejně dostupných zdrojů (Administrativní registr ekonomických subjektů) nezjistil. Žalobkyni proto nenáleží náhrada této daně. Náhradu nákladů řízení soud uložil žalovanému zaplatit ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku [§ 54 odst. 7 s. ř. s.] k rukám její zástupkyně [§ 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.].

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 1. června 2022

Mgr. Jan Čížek, v. r.
soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. N.